

Yapay Zeka, Fırsat Ve Riskleriyle Yatırımcı İlişkileri Alanında Yeni Bir Dünyanın Kapılarını Açıyor

Mehmet Erdem AYKIN – Odaş Enerji – Yatırımcı İlişkileri Yöneticisi

Son yıllarda dünyada tüm sektörlerin faaliyet alanlarına ve uygulamalarına yeni bir teknoloji olarak katma değer sağlayan, bireylerden kurumlara kadar geniş bir kitleye hitap eden yapay zeka uygulamaları, finans dünyasında da hızlı bir şekilde kendine alan açmaya başladı.

Deloitte'in Dünya Ekonomik Forumu ile birlikte hazırlamış olduğu rapora göre¹ *"Yapay zeka, uyarlanabilir tahmin gücü ile etkinleştirilen ve bir dereceye kadar otonomluk sergileyen, gelecekteki olayların öngörülmesi, iyi kurallar oluşturması, doğru kararlar verilmesi, kalıpların farkına varılması ve diğer insanlarla iletişim kurulması şeklinde ifade edilen bir teknoloji paketidir"* şeklinde tanımlanıyor. Aynı rapora göre yapay zekanın, yatırım kuruluşlarının değer yaratma ve dönüşümünde potansiyel anlamda operasyonel verimliliğinin artırılması, portföy dağıtımının iyileştirilmesi, risk yönetimi ve alfa üretilmesi gibi temellere odaklanarak iş modelleri ve operasyonlarına da yardımcı olabileceği ifade ediliyor. Bu çerçeveden değerlendirdiğimizde, yapay zekanın geleceğinin ve kullanım alanlarının yatırımcı ilişkileri dünyasında daha fazla konuşulmaya ve iş modellerine entegre edilmeye başladığına gün geçtikçe daha çok tanık oluyoruz.

Yapay zeka uygulamaları yatırım şirketlerinin alternatif veri setlerini, gelişmiş analitik incelemeleri ve algoritmaları kullanarak piyasadan daha iyi performans göstermelerine yardımcı olabiliyor. Bunun yanı sıra veri toplama, analiz, raporlama, uyum ve risk yönetimi gibi çeşitli görevleri ve süreçleri otomatikleştirip optimize etmesine de imkân sağlıyor.

Şirketlerin operasyonel verimliliklerini artırmalarına destek olabileceği uygulama alanları da sağlarken onlar için finansal özetleri içeren videolar ve infografikler gibi daha spesifik veri içerikleri oluşturarak finansal veri dağıtımlarını geliştirmelerine de yardımcı oluyor. Tüm bunlara ek olarak da yapay zekanın alternatif yeni yatırımcı ilişkileri araçları oluşturması gibi uygulamaları da beraberinde getirmesi öngörülmüyor.

Diğer taraftan yapay zeka uygulamaları uyumluluk ve risk yönetimi işlevlerini güçlendirerek, geçmiş verileri analiz ederek ve kalıpları belirleyerek, belirsiz olayları öngörüp yöneterek riski yönetmelerine yardımcı olabilecek bir araç olması sayesinde şirketlerin bu konuda teknolojik altyapılarını geliştirmeleri için bir vizyon teşkil ediyor. Yapay zeka destekli uygulamalar, şirketlerin potansiyel riskleri tanımlamasına; örneğin, sosyal medyadaki haber akışını takip edip karşılaşılabilecek risklerin öngörülmesine ve bunları azaltmak için stratejiler geliştirmesine de yardımcı olabiliyor.

Şirketlerin sürdürülebilirlik faaliyetlerine yönelik çalışmalarının takip edilmesi ve yatırımcıların bu alanda çalışmalarını yürüten şirketlere yönelik yatırım kararları vermesi konusunda da yapay zeka, kurumsal yatırımcıların halka açık şirketlerin çevresel, sosyal ve yönetim alanlarında risk ve fırsatlarını değerlendirmek için her zamankinden daha fazla bilgi toplamasına ve analiz etmesine fırsat veriyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun web sitesinde yayınlanan Mayıs 2021 tarihli makalede² yapay zekanın yakın gelecekte portföy yöneticilerinin yerini almayacağı ancak performanslarını artıracığı ve getirilerini

¹ <https://www.deloitte.com/global/en/Industries/financial-services/perspectives/ai-next-frontier-in-investment-management.html?ssp=1&setlang=tr-TR&safesearch=moderate>

² <https://www.weforum.org/agenda/2021/05/ai-wont-displace-investment-managers-but-it-could-improve-returns/?ssp=1&setlang=tr-TR&safesearch=moderate>

iyileştireceğine dikkat çekiyor. Yapay zeka uygulamalarından, insan muhakemesi ve sezgileri gibi davranışlar üretebilmesi şu aşamada beklenmese de sağladığı çıktı ile daha fazla veri odaklı analizler ve önerilerle bu sürece katkı sağlayacağı düşünülüyor. Aynı raporda önümüzdeki altı yıl içinde küresel yapay zeka varlık yönetimi pazarının 13,5 milyar dolar büyüklüğünde olmasının beklendiği ve yapay zekanın emeklilik ve yatırım fonlarında önemli bir alan yaratmaya hazırlandığının ifade edilmesi yeni dijital dünya uygulamalarının finans dünyasında giderek daha da büyüyebileceğinin ilk sinyallerini veriyor.

Yapay zeka, yenilik ve farklılaşma için yeni fırsatlar sağlayabilecek güçlü bir teknoloji olarak karşımıza çıkarken aynı zamanda dikkatle değerlendirilmesi ve yönetilmesi gereken riskleri de beraberinde getiriyor.

Amerikan teknolojik araştırma ve danışmanlık firması Gartner³, iç sesimizin karar verme sürecinde giderek daha az rol oynayacağını; yapay zekanın kullanılmasıyla veri biliminde ve yatırım kararlarının belirlenmesinde önemli bir değişime gideceğini paylaşıyor.

Yatırımcı ilişkileri profesyonelleri olarak, yakın gelecekte karşılaşacağımız bu yeni dinamiklerin uygulama alanlarını benimsemek ve aynı zamanda barındırdığı risklere dikkat etmek, bizlerin de bu değişime hazırlıklı olmamızı gerektiriyor.

Bilindiği üzere yatırımcı ilişkileri profesyonellerinin en çok dikkat etmesi gereken konuların başında şirket hakkındaki bilgilerin doğru, eksiksiz ve tam olarak, mevzuatın çizdiği çerçevede şirketin paydaşlarına ve yatırım profesyonellerine aktarımının sağlanması geliyor. Bu noktada yapay zeka uygulamaları arasında yer alan finansal verilerin analizine yönelik, bu verilerin içeriğinin güvenilirliği ve kalitesinden emin olunması da önem taşıyor.

Diğer taraftan yapay zeka, yatırımcı ilişkileri profesyonellerinin yatırımcıların farklı iletişim stratejilerine nasıl tepki vereceğini tahmin etmesine yardımcı olabilecek bir uygulama olarak da görülebilir. Aynı zamanda iletişim stratejilerinin oluşturulmasında yatırımcı ilişkileri ekibine katma değer yaratabilecek fırsatlar sunuyor.

Madalyonun diğer tarafı ise OECD'nin Küçük Ölçekli İşletmeler İçin Dijital Dönüşüm⁴ adlı kitabında yapay zekanın etkili bir şekilde çalışması için büyük miktarda yüksek kaliteli veri gereksinimine ihtiyaç duyulduğu; ancak, birçok kuruluşun hala işletme genelinde veri oluşturmak, toplamak, depolamak ve paylaşmak için temel uygulamalar konusunda yetersiz olduğu, birçok işletmenin yapay zekanın işletme içindeki potansiyel faydalarının farkında olmadığı ifade ediliyor.

Yapay zeka uygulamaları yatırımcı ilişkileri ekiplerinin potansiyel yatırımcıları belirlemelerine ve hedeflemelerine yardımcı olabileceği gibi yatırımcı davranışlarına ilişkin verileri analiz ederek benzer şirketlere yatırım yapan veya aynı sektördeki şirketlere yatırım yapabilecek potansiyel yatırımcıları da belirleyebilir.

Ayrıca yapay zeka uygulamalarının yaygınlaşması ve çalışma hayatımızda giderek daha aktif bir yer almasıyla işletmeler, yapay zekayı kullanacakları alanlarda çalışanlarının bu yeni uygulamalar hakkında bilgilenmesine yönelik eğitimler düzenlemeye başladı. Şirketlerin bu konularda çalışanlarının eğitilmesinde rol oynaması hem çalışanların yeni beceriler kazanmalarına hem de bu uygulamalarla çalışanların kendi çalışma alanlarına yeni teknolojileri adapte etmelerine fırsat oluşturacak.

Yapay zekanın iş dünyasında karar verme, analiz etme, strateji geliştirme ve risk yönetimi gibi alanlarda giderek daha benimsenmesi ve karar mekanizmalarındaki paydasının artması yakın dönemde deneyimleyeceğimiz bir süreç olacak. Yapay zekanın yanlış veya önyargılı sonuçlar üretebilme durumu ile veri gizliliğini ihlal edebilme ihtimali, şirketler için istenmeyen sonuçlara veya zararlara neden olabilir. Özellikle halka açık şirketlerin sahip olduğu yükümlülükler çerçevesinde şeffaf, hesap verebilir ve etik olması gibi temel düzenleyici unsurların ve üstlenilen sorumluluğun önemi, yatırımcı ilişkileri faaliyetleri kapsamında kullanılacak yapay zeka uygulamalarının da yasa ve etik standartlara uygun olmasını zorunlu kılmaktadır.

³ <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2021-03-10-gartner-says-tech-investors-will-prioritize-data-science-and-artificial-intelligence-above-gut-feel-for-investment-decisions-by-20250>

⁴ <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/01a4aegd-en/index.html?itemId=/content/component/01a4aegd-en&ssp=1&setlang=tr-TR&safesearch=moderate>